

IROSANKINARE PABLO JOTYAANTZINIRI EFESO-SATZIITE

Ovethataantsi

1 ¹Naaka Pablo, irotyaantajanore Jesucristo nonatzi, irootake ikovakaakenari Pava. Eerokaite nosankinayetzini pikaratzi jashiyetaami Pava, pikinatanaari ejatzti Jesucristo paventaanaari janta Efeso-ki. ²Onkamintha ineshinonkatai-yaami Ashitairi Pava, kameetha isaikakaayetaimi, ari inkempitzityaamiri ejatzti Avinkatharite Jesucristo.

Itasonkashireventantzi Cristo

³Thame antharomentaiyari Pava, tsika itzimi jiritari Avinkatharite Jesucristo, iri tasonkashireventairi jotaantakairi Cristo ipoñaakaro inkitekinta. ⁴Iri iyoshiiykairi pairani tekeramintha irovetsikeroota kipatsi, jiyotzitaka ari irashiyetai Itomi, kiteshire ankantzimotaiyari, intasorentsishiretakaayetaira. ⁵Iniroite jetakoyetakai. Ari okanta jotaantantakairiri Jesucristo, iri opoñaantari itomintayetai, tema ikovitatakaroo irirori pairani irineshinonkayetai. ⁶Irootake antharomentantapiintaiyaariri Pava, tema iniroite ikaminthaayetai, jaapatziyayetai, iri opoñaantari jotaantakairi iretakoperotane. ⁷Tema iniroitera jetakoyetai, ipinakoventayetai ikapathainkatzimentakairanki Itomi. Ari okanta ipeyakontairori antayevetakaro kaariperori. ⁸Ari ikenakaatakerori Pava, tema iyotaneri jinatzi, irooperori ipampithashiretane irirori. ⁹Jiyotakaayee-

tairo okaratzi ipampithashiretzitakari irirori, tekatsi iyovetyaarone onkarate irantairi. ¹⁰Tema okaratzi ipampithashiretzitakari, ari onthotyayaka omonkarayetayia. Aririka impiye Cristo, ari inkarate impinkathariventapairi maaroni tzimayetatsiri inkiteki, ejatzti kipatsiki.

¹¹Ipampithashiretzitakaro okaratzi jiyotakaayetairi iroñaaka. Irootake jiyoshiiyetantairi, tema ikashiyakitzitakairi irotyaantaineri Itomi. Tema okaratzi jantayetakeri, iro ipampithashiretzitakari irirori. ¹²Irootake imayetantakarori iroka Pava, onkanya nontharomentantyaariri nokarataiyini netayetakaro naventaakari Cristo. ¹³Ari pikempitayetakari ejatzti eerokaite, omapoka pikemakotavakeri Cristo, iñaaventaitapaakero Kameethari Ñaantsi, pikempisantanake. Tema ikashiyakaitakamiri pairani irotyaantemiri Tasorentsinkantsi, iri iyotakaimirone jashiyetaatyammi, ari inkantaitaatyeeroni irinampishiretantyaami. ¹⁴Tema añiirora te jookaventai Tasorentsinkantsi, ari ayotziri omapero Pava irothotyeero okaratzi ishinetakairi. Ari onkantatyeyaaara irojatzi intsiparyaakoventantaitaiyaariri ikaratzi ipinakoventairi irirori jashiyetaari. Irootake intharomentaventantaitayaariri.

Iyoshiretakaantzirori ipoña ooñaarontzirori

¹⁵Tema nokemakotakemi tsika pikanta pikempisantanairi Avinkatharite Jesús,

tsika pikanta petakoyetanaari ikaratzitasonrentsitaikaitairi,¹⁶ te novashaanteronopaasoonketakoventzimi, noñañaata-kotapiintzimira.¹⁷ Noñañaatziri Iavane Avinkatharite Jesucristo, itzimi ashiyetarori ovaneenkarontsi. Iro nokovakotantari iriyoshiretakaimi, iroñoaaronaperotaimiro tsika ikantakota irirori,¹⁸ impampithashiretakaimi onkantya piyotakotantyaarori joyaakoneentari ikaimashireyee-tairi, piyotakotantyaarori eejatzi ovaneenkataataika iroñoaakayetairiri Pava jashiyyetari,¹⁹ piyotakotantyaarori eejatzi iniroite ishintsinka tekatsi kempityaarine. Osheki onkantakaayetai ishintsinka akaratzti akempisantayetairi. Tema irojatzi ishintsinka²⁰ joviriintantaa-riri pairani Cristo ikamavetakara, jaanairi inkiteki, jomisaikavairi irakojanoriki.²¹ Ari ikaratairai Pava ipinkathariventairi maaroni pinkathariyevetachari. Tera intaani impinkathariventairi ikaratzitzimayetsatsiri iroñoaka, ari ikaratzimpinkathariventairi tzimayetaatsineri apaata. Omapero janaakotantake, tema pinkathariperori jinatzi.²² Tema irijatzi Cristo jimatakairi Pava ijevatairo maaroni, ikempitakovaitakari aatzikiriri iisaneeantane. Irrijatzi Cristo ikempita-kaanta Pava iriimi iriityotetaiyaami ikaratzti kempisantaatsiri.²³ Iriima ikaratzti kempisantayetaatsiri, ikempivaitaka ivathami irinaatyemimi Cristo, inampishireyetantaari. Jothotyiilo eejatzi Cristo isaikayetake tsikarika jantapayeeni.

Jetakotai Pava iro avisakoshireyetantaari

2 ¹Iritakerai Pava ovañaayetaimieerokaite, tema pairani kempivaitakaovalayaetyeemimi piyariperoshire-tane,² iro pantayetapiintakeri tsika ikantapiñaayetziri osavisatziite, pantashiyeta-karo ikantakaantziri ovashinchiiroi rampyeenka, irrijatzi kantakaarori joshek-

tantari piyathariite.³ Ari akantavetakari pairani maaroni aakaite, antapiintakero anintakaashiyetari, anevetashiyetari eejatzi, irootake apampithashiretapiinta-kari. Ari akempitakoyevetakari inkarate irovasankitaayetairi.⁴ Iro kantamaitacha Pava neshinonkatantaneri, jetakoyetai iniroite,⁵ jañaakaayetai ovamaimavetakai kaariperori, jovañagairiranki Cristo. (Tema iniroite ikaminthagaimi Pava, irootake jovavisaakoshiretantaamiri eejatzi eeroka.)⁶ Tema jovañagairira Cristo, ari ikempitaayetairi eejatzi aakaite. Iri kantakaarori atsipashiretan-taariri Cristo Jesús inkiteki.⁷ Iro jantay-tantakarori maaroni irokapayeeeni iriyoyeetantaityaari iniroite ikaminthaan-take, jotaantakairi Cristo Jesús irovavi-saakoshireyetai.⁸ Irootakera piñaantaa-rori pavisakoshireyetai poshireyetaari. Aña iri Pava, itzimi kempitakaantaarori impashitaiyamiro avisakoshiretaantsi,⁹ tera eeroka materone povavisaakoshiretya apaniro. Ari onkantya eero pasagaav-ventashivaitanta.¹⁰ Tema iro jovetsikaye-tantakairi ankempisantairi Cristo Jesús antayetapiintaineri kameethayetatsiri, irootake ikovakaayetakairi pairani antayeteneri.

Ariperotairi Cristo ipaikakoitakeri

¹¹ Tema maaroni eerokaite te pi-judío-tzi, ipaiyetzimi nosheninkapayeeni “Kaari tomeshitaaniri.” Iriima iriroriite ipaitavakaayeta “Tomeshitaaniri.” Tekatsi ompaitzimaitya, tema jantashiyetakaro koñaanetatsiri avathaki.

¹² Pimpampithashiretakotya pairani tekera pinkempisanteriita Cristo, te pinkempiyavetyaari Israel-mirinkaite, pinashitaiyakan. Te piyotakovetaro irantzimotavakaityaari, te piyotakove-tyaaro eejatzi ikashiyakaayeeetairi. Okantavetaka pisaiki kipatsiki, te piyotakoteri Pava, tekatsi poyaakoneente.

¹³Irooma iroñaaka pikempisantairi Cristo Jesú, paapatziyaatyari Pava. Okantavetaka intaina povavetakari pairani, irokantacha ikapathainkatzimentakemiranki Cristo, aripaitera paapatziyaari Pava.

¹⁴Ari okanta ikantakaakaro Cristo asaikantaari kameetha. Iriitake kantakaa-kari judío isheninkatantaariri kaari judío-tatsine, jaakameethatavakaa. Tema pairani iniroite ikisaneentavakaayetaka. Irooma iroñaaka kempivaitaka irotantoryaatyeroi tantotsi nashiyevetakariri.

¹⁵Kantakaantakerori opoñaantari ikisaneentavakaa iniroite, tema nosheninkapayeeni osheki ikisaneentapiintakeri kaari monkayerone Ikantakaantaitane. Iro kantacha ikemaantsivaitakaroranki ivathaki Cristo, ipeyapithatairi kantakaantzirori ikisaneentavakaa, ari opoñaanaa jaakameethatavakaayetanaa, okempivitanakaro aparonimi atziri ikantanaa iroñaaka. ¹⁶Tema ikamimentakairanki Cristo ipaikakotaitakeri, ari okaratapaake akisaneentavakaapiintaka, akempitakaantanakero ovamaakityeromi. Tema aparoni akantanaa avathaki ariperoyetaarira Pava. ¹⁷Iro ikantzitantaikari:

Ipokake, ikamantayetaimiro Kameethari Ñantsi onkantya pisaikantai-yaari kameetha, tema intaina pisaikayetake. Ari ikempitaayeta-keriri eejatzi saikayetsirsiri okarikiini.

¹⁸Tema iri Cristo kantakaakorri añaantayetaarori akaryetairi aventaari Pava, tema apintzi inatzi Tasorentsinkantsi matakairori. ¹⁹Te piyotakovetari pairani Pava, te pisheninkavetari eejatzi. Iro kantamaitachaka pikempitayetaari iroñaaka ikaratzki kempisantayetziriri, te pimpashinetzimotairi, tema pisheninkayetaatyari Pava. ²⁰Pikempivaiyetanaaro eerokami mapipanko irovetsikaitakemi. Iriima kamantantanerii ipoña otyaantajano-

riite, kempiyetakyaaronemi otziterone. Iriima Cristo iri kempitakyaaronemi mapi jovayeetakeri onampinaki otzipankotzirori. ²¹Tema okaratzti jovetsikantayeeta-karori mapipanko, kameetha ovevirikava-kaayeta irojatzi ovetsikantakaari itasorentsipankote Avinkatharite. ²²Ari pikempiyetanaari eerokaite, pikempivaitakaro okaratzti ovevirikayetainchari, ari irinampishiretantaiyaami Pava.

Inkinkithatakairi Pablo kaari judío-tatsine

3 ¹Irootake opoñaantari, naaka Pablo, tema jashitakoyeetakena noñaaventaimiri Jesucristo eerokaite kaari nosheninkata, ²piyotaiyini iri Pava pairyaakena nonkinkithatakayetaimi, tema iniroite ikaminthaakemi. ³Tema aritake nosankinatakemiro kapicheeni tsika okanta jiñaamampyaatakaitaanaro kaari jiyotakoveeta pairani. ⁴Aririka piñaanatakerero, ari piyotairo okaratzinaka niyotakotairi Cristo kaari jiyotakoveeta pairani. ⁵Tema pairani tekatsi atziri iyotakovetajaantyarone iranteri Pava. Iro kantamaitachaka, jiyotakaana Tasorentsinkantsi nokaratzinota yantajanoritzieejatzi kamantantane-riite. ⁶Jiroka kaari jiyotakoveeta: Aña iravisakoshiretzitajaantaiya kaari nosheninkaveta aririka inkamantayetairi Kameethari Ñantsi tsika ikantakota Cristo Jesú. Ari iriñaakaayetairi ishinetaayetakeriri Judío, tema isheninkayetavakaa. ⁷Irootake nomataarori iroñaaka nokinkithayetairo, iriitake Pava tasonkaventashiretanari nantarorri, tema osheki ikamintha-gaana, otzimimotzirira ishindsightsinka irirori.

⁸Aña naaka iranaakotane maaroni itasorentsitakairi Pava. Iro kantamaitachaka ikaminthagaana naaka, ishinetaakena noñaaventaineri Kameethari Ñantsi kaari judío-tatsine, iro iriyoyetantaiyaari iniroite itasonkaventayetairi Cristo.

⁹Ishinetaakenaro nooñaarontaineri okaratzı omanakovetaka pairani iranteri Pava. Tema irijatzi ovetsikayetakerori maaroni añaayetairi iroñaaka. ¹⁰Iroora jantantakarori maaroni iroka, onkantya iriyotantyaari inkiteveriite pinkathariyettatsiri, iyotaneri ikanta Pava, aririka iriñaayetai akaratzı akempisantairi. ¹¹Tema iro ipampithashiretapiintakari iranteri, irootake jotaantantakariri Avinkatharite Cristo Jesus. ¹²Tema aventaari iroñaaka Cristo, aritake iraakameethatai Pava, eero atharovashi-retakaashivaitari. ¹³Irootake nokantantamiri: Ñaa okantzimoneentamikari okaratzı noñaashitakoventayetakami. Aña iro onimoshiretakaayetemine erokaite.

**Iniroite etakotaantsi kaari
irothoyeete iyotakoitero**

¹⁴Irootake opoñaantari notyeerovashitari Ashitariri Avinkatharite Jesucristo, ¹⁵tema iriira irintayeta Pava, ikempita-kaantayetai aakayetai isheninka. Okanta-veta aakarika inkitesatzi, aakarika kipatsisatzi. ¹⁶Nokovakotapiintakeri Ashitairi, otzimimotziri ovaneenkayetachari, iniroite intasonkaventayetemı, iraavyaashiretakaiyaami Itasorenka. ¹⁷Nokovakotapiintakeri eejatzi Cristo irinampishiretantlyaami, tema paventaa-yetanaari eerokaite. Pinkempitakotyaro pankirentsi parithatatsiri kameethaini, iro paapaikantanakya iretakonka. ¹⁸Iroora inkemathaperotantaiyaorori ikaratzı itasorentsitakaitairi, okempivaitakaro iniroite onatyemı iretakonka Cristo, santha onkaratemi, jenoki onkantyaami, inthomoi onatyemı. ¹⁹Irootake namanakotapiintantamiri pinkemathaperotairo iniroitera jetakotai Cristo, anayiro maaroni jiyotakoveetari, iro piñaantaiyaorori jothotyiimi Pava isaikashireperotantaami.

²⁰Thame antharomentaiyari Pava, tzimatsiri ishindsighta, iriitake ñaaka-yetairone osheki anaanakero okaratzı akampitayetiriri. Eero athotyiiro ampampithashiretakotero ishindsighta aririka añaayetero irantzimoshiretairi. ²¹Thame antharomentaiyari okaratzı jantakaakeriri Cristo Jesú, eejatzi okaratzı jantzimotziriri aventaayetaariri. Ari inkempitaiyari inkarate ancharine-yetaiyyari ari inkantaitaayeeni eejatzi intharomentaiyari irirori. Ari onkantyaari.

Ovithaa ikantakaayetai Tasorentsinkantsi

4 ¹Arira okantayetakari, tema jashitakoyeetakena eejatzi noñaaventziri Avinkatharite. Irootakera nonkantantyaamiri: Pantapiintaineri ikovakaayetaimiri, tema iyaimashiretane pinayetatzi. ²Tsinampashire pinkantaiya, aakameethashire pikantantai. Eero pisamavakaavaiyeta. Aña ontzimatye petakotavakaayetaiyya. ³Piñaashintsiyetaiyyaaro piyatakairo pisaiki kameetha, tema iri Tasorentsinkantsi ovithaavakaayetaamiri. ⁴Okempivaitakaro aparovatha akantanaa, tema aparoni ikanta Tasorentsinkantsi. Ari okempitari eejatzi aparonira okanta ikashiyakaayetaimiri Pava poyaakoneentairi. ⁵Aparoni ikanta Avinkatharite, aparoni ikanta akempisantairi, aparoni ikanta aviinkaatzimentaari. ⁶Aparoni ikanta Pava, iriitake Ashiyetairi maaroni, jothotyiiro inampishireyetanta maaroni. ⁷Iro kantacha, onashiyetakara jimataaka-yetairi Cristo itasonkaventayetakai. Okempivaitakaro ompaityaami impashiyetakairimi. ⁸Irootake josankinatakoyeetakeri pairani kantatsiri:

Ovajenokaa, jeevayetairi joitsinampaakeri ovayirivetakariri.
Tema okaratzı jaapithatantakeri, ipashiyetaari irovayirite.

⁹¿Opaitama ikantantitari: “Ovajenokaa?”
 Iroora ikantantitari, tema ipokitapainta osaaviki jaka kipatsiki. ¹⁰Tema itzimi osaviinkainchari kipatsiki, irijatzi ovajeno-kaachari janaaperotanakero inkite, iro jothoyaantaarori isaikantaaro maaroni tsikarikapayeeni ¹¹Iriira tasonkaventanta-yetaatsiri okanta Otyaantajanoriyeetantaari tsikarika akarayetzi. Tzimatsi pashine kamantantaneritatsiri. Tzimatsi pashine kinkithatakaantayetanairori ñaantsi javisakoshiretantaari. Tzimayeta-tsi eejatzi pashine jevayetanairiri kempisantzinkari, tzimayetatsi eejatzi iyotaantanteriite. ¹²Ari ikantayetaari maaroni irikaite, iriyetakera iyotakaaye-tairine inkarate oshireyetaachari tsika inkantya irantavaitaineri Cristo, inkene irovetsikashiretakaayetayaari, inkempi-tantyaarorimi ivatha Cristo jinatzi.

¹³Irojatzi añaantaiyaarori ayoperotakotairi Itomi Pava, onkempityaaromi avithaava-kaatyeyaaami akempisantayetaira. Iroora amatantyaarori aatakayero oshiyakotai-yaari Cristo, antakishiretanaatyte.

¹⁴Aritapaake akempitakari ikantaranki eentsi, ovanaa ipashineyetzi eekerora jiyaatatzi joimonka. Tema ari ikempietari kaari shenkaatsine iramataviyeeteri, iriyotaitera kaari tampatzikatatsine. Iriiyetake kempitakarori arapanayetakairi tampyaa, okenayetzi tsikarikapayeeni.

¹⁵Aña iro añaaventayetai kyaaryooperota-tsiri onkantakaakai etakoyetantaa. Ontzimatye antakishireyetai, ankempitai-yaari tsika ikanta Cristo irirori. Tema iri Cristo kempitanaiyaaronemi aito,

¹⁶irooma maaroni akaite akempitaro iroorikami ivatha. Aparoni atziri oimonka-chari ivathaki kameetha ovithaavakaayeta jovavitonkiyeta, tema kameetha ikanta itekatsitzi ivathaki. Ari ankantayetayaari akaite jivathayetaira Cristo, antavaitai-neri kameetha irirori, ampitakotavakaayetanaiya, etakotavakaanaiya eejatzi.

Ovakerari añaantare ikantakaayetaaro Cristo

¹⁷Pinkeme nonkantemiro okaratzi jiyotakaakenari Avinkatharite: Aritapaake pikempitakoyetakari osavisa-tziite, tema amenaashiyetaka jantayetziro irirori okaratzi ipampithashireyetari, ¹⁸okempitaavaitakaro ipampithashiretane tsirenikiri. Kisoshire ikantayetaka, te inkovaienyi iriyotakotairi Pava, te iriñeero iranintaiyaaro inintkaavetakari. ¹⁹Te impashiventaiya, iro ayimata-keri imayempinka, iyaariperoshirenka jametapiintaka, eejatzi imashithanka.

²⁰Irooma eerokaite, piyotakotairira Cristo, tera arite pantayetairo iroka.

²¹Tema omaperorika pikempisantairi, piyotanairo kyaaryoori onatzi okaratzi jiyotaantapaintziri irirori. ²²Tsikarika pikantayeveta pikaariperotzi pairani, ontzimatye povashaantayetairo, tema amatavitakemi okaratzi pinevevaiyetari eeroka. ²³Aña ontzimatye pinkempita-kaantairo ovakerataatyempi pipampithashryaane. ²⁴Ontzimatye povakerashire-yetai, iro jovetsikantakamiri Pava pairani pinkempitaiyaari irirori, tampatzikashire-pero pinaatyte, tasorentishireperori pinkantya.

²⁵Tera onkameethate pamatavietanairi pisheninkapayeeni, iro kameethatatsi piñaaneyetayaaro kyaaryooyetatsiri. Tema okempitanaatyaaaro ovithaavakaayeteyaaami. ²⁶Eejatzi okempitari, aririka pinkisha, pinkyaaryoote pikaariperoshiretzikari. Ontzimatye piñaashintsyaaro povavisaantyaarori thaankiini pimashi-renka, eero pimaakotziro irojatzi pashine kitaite, ²⁷pishinetairikari Kamaari irantakaimiro kaariperori. ²⁸Koshintzirika pinatzi, povashaantairo, ontzimatye pantavaitai. Pinkemaantsiventyaaro pantavaiventero pikovayetziri, onkantya piñaantyaarori ontzimimoyetemi, iro

onantyaari pimpashiyetyaari ashinonkaayetachari. ²⁹Eejatzi okempitari, tera onkameethate piñaavaitashiyetyaaro kaariperori ñaantsi. Aña iro piñaavaitapiinte kameethari ñaantsi, onkantya povetsikashiretakaantyaariri kemayetzi-miri. ³⁰Eerorka pantayetanairo kameethayetatsiri, ari irovashiretakotakyaami Tasorentsinkantsi poñaachari Pavaki. Tema iritake kempoyaaventapiintakemiri irojatzi apaata pavisakoshiretantaiyari. ³¹Povashaantero iroñaaaka pikisashiretaka, aritapaaka pikisapiintaka, piñaakatsimantanzi, piñaanaminthatantayetzi, pikishimatantz. Ontzimatye povashaantairo pantayetakero kaariperoyetatsiri. ³²Aña ontzimatye pinkameethashiretai, pineshionkatavakaayetai. Ontzimatye pimpeyakoyetairi ikaratz iovaariperoshiretakemiri, ikempitagaimira Pava ipeyakotaimi irirori ikamimotaimira Cristo.

Tsika inkantaiya jashitaari kitainkari

5 ¹Tema iretakoyetane pinatzi Pava itomiyetaamira, ontzimatye pinkem-pitakotaiyari ikempitara irirori. ²Etakoshire pinkantante, pinkempitakotyari Cristo jetakoyetakai, ishineventakai impaikakoiteri. Irootakera kempitakorori okasankainkatzi ipometayetziniriri Pava, osheki ookimotakari.

³Tema itasorentsitakaimi Pava eero kaite, tera onkameethate pimayempi-yete, omapero okoveenkatzi. Te aritaajate piñaaventayetairo. Ari okempiyetari pashine kaariperoyetatsiri, eejatzi okempita aririka pineveyetyaaro ashaakarontsi. ⁴Te arite piñaavaiyetero kaariperori, pintsinampaantayete, tekatsi apantyaarone irokapayeeni. Aña iro aritatsi pimpaasoonketairi Pava. ⁵Ari piyotaiyake eeroka eero jagaitairi ikaratz mayempivaiyetatsiri tsika ipinkathariventantai Cristo itsipatari Pava. Ari inkempi-tyaari eejatzi ikaratz kaariperoshireyeta-

tsiri, ikaratz neveyetarori ashaakarontsi ikempitakaantaro ivavanemi onaty. ⁶Tzimatsi kaminaayetemine inkove iramatavyetemi, ari onkantya irotzipi-naashiretantaamiri. Arira irovasantaa-yetairi Pava inkarate piyathatachane. ⁷Te aritaajate eejatzi pintsipaminthatyari irikaite. ⁸Tema pairani tekera pinkempi-santeriita Avinkatharite, kempivaitaka pisaikatyeeemi otsirenikitzi, pantayetapiintakero kaariperori. Iro kantacha jashiyetaami Pava, kempivaitaa pisaikaa-tyeemi okitainkatzi. Irootake pisaiantai-yaari kameetha pinkempitakaantakanero isaikaitzi okitainkatzi. ⁹Tema inampishi-retantaammi Tasorentsinkantsi, ari piñaayetairo pinkaminthaantai, pintampatzikashi-retai, piñaavaitapiintairo kyaaryoori. ¹⁰Ontzimatye pantapiintayetanairo ookimotaarine Avinkatharite. ¹¹Eero pitsipaminhatari kempitakariri saikayetsiri otsirenikitzi. Aña pinkaminaathateri, tema te onkameethate jantayetziri, amenaavaitaantsi onatzi. ¹²Tema iniroite ovashikyaantzi aririkami añaaventero okaratz jantayetziri iromananeiki. ¹³Iro kantacha aririka pinkaminaathatakeri, kempivaitaka pootatyeeenerimi iyaarieperonka. Aritakera impampithashireyeta-naiya, inkovanakero irirori inkameethashireyetai, tema okempitayaa irisaika-naatyeeemi okitainkatzi. ¹⁴Irootake josankinayeetantakari pairani, ikantaitz:

Aritake pimaake, pinkakite,
Pintzinagai pikempiyayetakari
kaminkari,
Iri ootaimine Cristo.

¹⁵Aamaventa pinkantaventaiyaro onkarate pantayeteri, eero poshiyakoyetari masontzishireri, aña iri pinkempitakotya ikantayeta iyotaneri. ¹⁶Eero pisaikavaitashita, tema tzimatsi osheki kaariperoshireri iroñaaaka. ¹⁷Eero pimasontzishirevaitzi, aña pinkokovatero pinkemathatairo ikovakaimiri Avinkatha-

rite. ¹⁸Eero pishinkivaita, tema osheki okoveenkatzi. Aña iro kovaperotacha isaikashiretantaalyaami Tasorentsinkantsi. ¹⁹Piñaaventavaakaanaiyaaro Salmos, pamampaayetyaaro onkarate iriyoshiretakamine Tasorentsinkantsi, tharomenta pinkantaventyaari Avinkatharite. ²⁰Paasoonke povapiintairi Ashitairi Pava piñaayetziro maaroni tsikarika opaiyeta, pimpairyaaanairi Avinkatharite Jesucristo.

Piñaapinkathatavakaayetaiya

²¹Ontzimatye piñaapinkathatavakaayetaiya, tema ñaapinkatha povayetairi Pava. ²²Iinantaitari, piñaapinkathatairii piimeete, pinkempitakaanteri piñaapinkathatziri Avinkatharite. ²³Tema ikaratz iimentaitari ijevatziro iina, ikempitakari Cristo ijevatziri kempisantzinkariite. Tema Cristo ikempitakaantari kempisantzinkariite iriimi ivatha, iriimi Cristo iitotanaiyaami iriroriite. Irijatzi ovavisaakoshireyetairine. ²⁴Tema maaroni kempisantzinkariite ñaapinkatha jovairi Cristo, ari onkempietyaari tsinaneete oñaapinkathatapiintairi oimeete. ²⁵Iimentaitari, petakoyetyaaro piinaite, pinkempitakotaari Cristo jetakoyetakari kempisantzinkariite, iriitajaantake shineventakari inkamimentayetairi. ²⁶Iro jantantakarori iroka onkantya intasorentsitakaantairi. Ari omatanaari aririka iroviinkaataitya, ikantapiintzi: "Nokempisantairo Iñaane." ²⁷Tema ikovatzi Cristo tasorentsishire inkantayetaiya ikaratz kempisantairiri, kempitajaantakami te inkaariperoshiretemi kapicheeni. Joshiyakotari Cristo ikantarki aatsine iina, te inkove iriñeero iinantyaariontsimetsivaite, ompitsiporokivaite, aña ovaneenka onkantya. ²⁸Iro irantayetairi iimentaitari, iretakotyaaro iinaite. Inkempitakaantero jetakotaro ivatha irirori, ari inkempitanairori eejatzi iinaite iretakotyaaro. ²⁹Tema te iriñeete aparoni kemaantsitakaavaityaarone ivatha, aña

etakotziita ikanta. Ari ikempitagairiri eejatzi Cristo ikaratz kempisantayetairiri.

³⁰Ikempitakaantayetaari iriirkami imeshina, iriirkami itonki, iriirkami maaroni ivathaki. ³¹Tema ikantaitzi:

Ari irookaventairi shirampari ashitariri, iraye iina, aparoni inkantaiya ivathaki jaavakaanara.

³²Osheki okompivetaka pairani inkemathayeetero iroka. Aña irira Cristo oshiyaka-ventacha jaka, ipoña eejatzi kempisantayetairiri. ³³Ari okantari, ontzimatye petakoyetayaaaro piinaite, pikempitaara petakota eeroka. Ari onkempiyetanaiyaari eejatzi iinantaitari, oñaapinkathayetairi oime.

6 ¹Eentsiite, pikempisantairi ashitamiri, tema irootake kameethatatsiri ikovakaimiri Avinkatharite.

²Osheki ikantakaantakeri pairani Pava. Iro kantacha ari osatekakari aparoni Ikantakaantane otzimi etanakarori oñaaventziro ishinetairi Pava, ikantake:

Piñaapinkathatairii ashitamiri,

³ Aritake piñaakero osamani pamena-vaita jaka kipatsiki.

⁴Irooma eerokaite ashitaaniri, te arite pinkisakaavaitashityaari povaiyane, aña iro aritatsi pintampatzikayeri, pinkaminyayeri tsika okanta ikoviro Avinkatharite.

⁵Omperataari, pinkempisanteri eerokaite onkarate iromperatyamiri omperatamiri. Eero pamatavivaitziri.

Ñaapinkatha poveri, pinkempitakaanteri piñaapinkathatziri Cristo. ⁶Eero povakoventashivaita pantavaiteneri aririka iramenemi, iro pinimotakaantyaariri. Aña pashi povero pantavaitapiinteneri, tema iromperatane jovanaimi Cristo, pantero ikoviri Pava. ⁷Shiretha pinkantaventyaaro jomperayetamiri, pinkempitakaantero iriitajaantakemi Avinkatharite pantavaitene, kaarira atziri. ⁸Tema ayotaiyakeni, iri Avinkatharite pinayetaine okaratz antayetakero kameethari, onkantavetakya aakarika omperataari, terika jomperayee-

tai. ⁹Ari pinkempityaari otzikatantane-rite, ontzimatyé paakameethayeteri potzikatane, eero pasarylimavaitari. Tema jomperatari Inkitesatzi pomperatane, ari ikempitzitamiri ejatzi eeroka, jomperatami, tekatsira iramaakinete irirori.

Ipiyaventashiretantari kempisantanaatsiri

¹⁰Iyekiite, piñaashintshiretya, tema iri Avinkatharite otapishirentanyaamirone ishintsinka. ¹¹Pinkempitakaantero pinkithaatkotatyeeyaaromi jashitari Pava ipiyakoventantaitari. Iro piñaantyaa-rori pimpiyatyaari kamaari. ¹²Tema kaari atziriite koñaaroini antaminthayetaine, iriira antaminthatairu kaari koñaayetatsi. Irriyetake pinkatharitashiventavaitachari, tzimavetachari ishintsinka, tsireniveri jinayetzi omperaminthatariri osavisatzi, irijatzi antashivaitakarori kaariperori inkiteki. ¹³Ikempitara aparoni ovayiri javentara iithaare ashirotsiri, ari pinkempitanayaari eeroka paventaayeta-nayaari Pava. Aritake piñaakero pimpiyakoventya. Tema aririka piñaashintshire-perotanakya, tekatsira eevokashiretemine. ¹⁴Pinkyaaryoyetai, pinkempitakotyaari tsika ikanta jovetsikaanta ovayiriite. Tema iro jetapiinta iroosothakiyetan-kyaaaro iithaare eero ipakoovaitanta. Ari pinkempitapiintanayaari eerokaite, pimpampithashiretakoyetanairo kyaaryoori, ari onkantya eero pipakooshi-revaitanta. Ikithaatapiintaro ovayiriite ashirotaki ichopineeki, inkene otzikaaven-teri. Ari pinkempitanayaari eerokaite tampatzikashire pinkantayetanaya, tema iro otzikaaventashireyemine. ¹⁵Ikyaan-tapiintari ovayiriite i-zapato-te, inkene iriyaayete tsikarika. Ari pinkempiyetanayaari eerokaite aamaventa pinkantapiintaiya inkene piyaayete tsikarika piñaaven-tairo Kameethari Naantsi isaikantaitari kameetha. ¹⁶Javentaaatiptaro ovayiriite irotzikaaventamento joirkayetziri eero

okentantari paampakiiyetaintsiri chekopi. Ari pinkempiyetanayaari eerokaite paventaaperotanayaari Pava inkene potzikaaventashiretanaiya pimpiyatany-aari kamaari. ¹⁷Javentaaatiptaro ovayiriite ashironaki jamathaitari. Ari pinkempiyetanayaari eerokaite paventaa-yetanaya irovavisaakoshiretaimi Pava. Ipiyakoventantapiintaro irovathaamento ovayiriite. Ari pinkempiyetanayaari eerokaite pimpiyakoventantyaaro Iñaane Pava impampithashiretakaimiri Tasoren-tsinksantsi. ¹⁸Piñaañaatapiintayetai, tema Itasorenka Pava pampithashiretakaiyaa-mine pinkovakoteriri. Kyaaryoora pinkantayetanaya inkene pamanakoyeta-piintanairi maaroni itasorentsitakaitairi. ¹⁹Impoña pamanakoyetakena naaka, iñaaperotakaantyaanari Pava niyotan-tyaari noñaaventanairo Kameethari Ñaantsi kaari jirotakoveeta pairani. ²⁰Tema iro aritatsi noñaaperoventyaaro nonkinkithatakaante. Irootakera jominkyaventaitakenari. Iro kantacha eekero niyaataakaateyero nonkinkithata-kaante.

Ovekaraantarori ovethataantsi

²¹Aririka irareetapaakya Tíquico janta pisaiakaiyini, iritakera kamantapaakemine tsikarika nokantaka, tsikarika opaita nantayetakeri jaka. Tema irika Tíquico iyeki inatzi, netakoperotakari. Iri kyaaryootaintsi jampitakotakena nokinkithatakaantake. ²²Iro notyaantantyaariri, onkantya piyotan-tyaari tsika nokanta nosaikaiyini jaka. Ari onkantya pintharomentashiretanta-ryaari. ²³Ari okantzimaita iyekiite. Onkam-intha isaikakaayetaimi kameetha Ashitairi Pava, ari inkempitayemiri ejatzi Avinkatharite Jesucristo. Ari onkantya petakota-vakaantanaayaari, aventaashire povanairi. ²⁴iOnkaminta ineshinonkataimi Avinkatharite Jesucristo, pikaratakera petakotziyyetaari! Ari onkantyaari.